

Механізми розвитку інвестиційного потенціалу міст

Олександр Бондаренко, аспірант ¹ (ORCID: 0000-0002-2440-0442)

¹Київський національний університет будівництва і архітектури, м. Київ, Україна

АНОТАЦІЯ

У роботі досліджено механізми розвитку інвестиційного потенціалу міст. Показано роль малих і середніх підприємств як ключових чинників економічного зростання та наведено приклад ваучерної програми підтримки бізнесу. Запропоновано практичні рекомендації щодо формування інвестиційного потенціалу міст. Реалізація цих заходів сприятиме створенню сприятливого бізнес-клімату й сталому розвитку міст.

Ключові слова: інвестиції, потенціал, міста, сталий розвиток, війна, економіка

1. ВСТУП

Ефективне підвищення інвестиційного потенціалу міст має ґрунтуватися на комплексному підході з урахуванням економічних, соціальних, екологічних, інституційних та технологічних чинників. Нині інвестиційна політика здебільшого формується на центральному рівні, тоді як місцевим громадам бракує системності та довгострокових стратегій.

Щоб вирішити цю проблему, необхідно створити єдину систему механізмів розвитку, орієнтовану на активізацію підприємництва, формування сприятливого бізнес-клімату та залучення інноваційних інвестицій. Органи місцевої влади мають перейти від точкових дій до комплексних стратегій, інтегрованих у загальну модель розвитку міста. [1].

У підвищенні інвестиційного потенціалу міст ключова роль належить малим і середнім підприємствам (МСП), які швидко адаптуються до економічних змін, створюють робочі місця, диверсифікують економіку та стимулюють інновації навіть у воєнних умовах. Система механізмів має охоплювати інституційні, фінансові, інфраструктурні, інформаційні та кадрові складові, що діють у взаємозв'язку. Їх поєднання формує сприятливе інвестиційне середовище та сприяє сталому розвитку міст. [2].

2. ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МІСТ

Ключовими елементами розвитку інвестиційного потенціалу міст є:

- Запровадження інституцій, що координують взаємодію держави, підприємств і науковців.
- Формування підприємницьких об'єднань для ефективної взаємодії з органами влади.
- Заснування фондів, які допомагають бізнесу через пільгові кредити, гарантії, компенсувати відсоткові ставки за комерційними кредитами, фінансувати стартапи та інноваційні проекти.
- Розвиток револьверних фондів, що забезпечують фінансові ресурси для реалізації проєктів з енергозбереження та використання відновлюваних джерел енергії.
- Використання механізму державно-приватного партнерства забезпечує об'єднання публічних й приватних ресурсів для реалізації важливих проєктів.
- Створення освітньо-бізнесової екосистеми для розвитку людського капіталу та взаємодії освіти, науки, бізнесу й влади.

- Створення спеціалізованих платформ, такі платформи пропонують широкий спектр онлайн-послуг - від реєстрації підприємств до пошуку інвесторів і партнерів.
- Створення індустріальних парків дає можливість розміщувати виробництва з доступом до сучасної інфраструктури, що значно знижує стартові витрати та прискорює запуск бізнесу. Концентрація підприємств на одній території формує синергетичний ефект: створюються виробничі ланцюжки, розвиваються послуги для обслуговування бізнесу, а також відбувається обмін знаннями та досвідом між компаніями. [3].

Результативність механізмів розвитку інвестиційного потенціалу міст значною мірою визначається тим, наскільки вони спрямовані на підтримку пріоритетних секторів економіки, що мають найбільший потенціал зростання та здатні суттєво впливати на загальну економічну активність. [4].

Одним із найбільш інноваційних та результативних інструментів підтримки бізнесу є ваучерна програма. У Вінниці в межах Програми розвитку малого та середнього підприємництва на 2024–2026 роки запроваджено комплексну систему ваучерної підтримки для різних категорій підприємств.

Цю модель можна адаптувати для інших міст України, враховуючи місцеві особливості та стратегічні пріоритети розвитку. Програма вирізняється прозорістю, цільовою спрямованістю та орієнтацією на конкретні результати, водночас стимулюючи інноваційну діяльність і розвиток експорту МСП. Важливим аспектом є тісна взаємодія з бізнес-спільнотою, що забезпечує практичну відповідність заходів реальним потребам підприємств.

Система передбачає сім різновидів ваучерів, кожен із яких розроблений для вирішення специфічних завдань та потреб малого та середнього бізнесу (рис.1).

3. ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

В умовах глибоких трансформаційних процесів, що відбуваються в українській економіці, особливої актуальності набуває розробка та впровадження дієвих механізмів підвищення інвестиційного потенціалу міст.

Рисунок 1. Різновиди ваучерів

У цьому контексті доцільно сформулювати низку практичних рекомендацій, спрямованих на посилення ролі міських територій у залученні інвестицій, активізації підприємницької діяльності та забезпеченні стійкого економічного розвитку (рис.2).

Рисунок 2. Практичні рекомендації підвищення інвестиційного потенціалу міст

Для кожного із зазначених показників необхідно визначити чіткі цільові орієнтири, що відобразатимуть

бажаний рівень розвитку міста та ступінь зміцнення його інвестиційного потенціалу. Систематичний моніторинг цих параметрів дасть можливість відстежувати динаміку змін, своєчасно оцінювати прогрес у досягненні стратегічних завдань та визначати результативність застосованих механізмів управління.

4. ВИСНОВКИ

Розвиток інвестиційного потенціалу міст потребує системного підходу, орієнтованого на поєднання економічних, інституційних та інноваційних інструментів. Важливим чинником є підтримка малого та середнього бізнесу через сучасні програми стимулювання, такі як ваучерні механізми, а також створення інфраструктурних та цифрових платформ. Комплексне впровадження цих заходів забезпечить підвищення конкурентоспроможності міст, сприятиме залученню інвестицій і формуванню стійкої економічної бази для їхнього подальшого розвитку.

Список літератури

[1] Інтегрований розвиток міст в Україні. Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. URL: <https://www.giz.de/en/worldwide/82827.html>

[2] Кичко І. І., Панченко М. М. Загрози та ризики формування та реалізації інноваційно-інвестиційного потенціалу України та напрями їх усунення. Придніпровська державна академія будівництва та архітектури. 2023. № 185. С. 59-65.

[3] Маркуц В. Застосування технології Інтернету речей в автоматизованих системах управління ресурсами. Стратегія економічного розвитку України. 2023. № 52. С. 97-111. DOI: 10.33111/sedu.2023.52.097.111

[4] Тшонковскі К., Ушенко Н. Стабілізація економіки країни в умовах кризи. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2023. Вип. 49. С. 143-148.

Робота виконана під керівництвом канд. екон. наук, доц. кафедри МГ Наталії Денисенко